

Bratislava: 27. 11. 2017
Číslo: 52394/2017; 3196/2017-7.1
52390/2017; 9500/2017-1.7

ROZHODNUTIE

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“), odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva podľa § 7 a § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe oznámenia o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom **„Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia - úprava pomeru spolufinancovania prioritnej osi 4 z Európskeho fondu regionálneho rozvoja“** a po ukončení zisťovacieho konania toto rozhodnutie:

Zmena strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia - úprava pomeru spolufinancovania prioritnej osi 4 z Európskeho fondu regionálneho rozvoja“

sa nebude ďalej posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ODŔVODNENIE

Obstarávateľ, MŽP SR ako riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia, ktorého funkciu vykonáva sekcia environmentálnych programov a projektov a je zároveň rezortným orgánom podľa § 3 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), zabezpečil vypracovanie oznámenia o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom **„Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia - úprava pomeru spolufinancovania prioritnej osi 4 z Európskeho fondu regionálneho rozvoja“**. Na základe uvedeného oznámenia vykonalo MŽP SR zisťovacie konanie podľa § 7 a § 17 zákona.

Oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom bolo vypracované podľa § 5 ods. 5 a 6 a Prílohy č. 2 zákona a obsahovalo údaje o navrhovanej zmene strategického dokumentu – Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej len „OP KŽP“), s uvedením jej charakteru, hlavných cieľov a obsahu a posúdením navrhovaných zmien OP KŽP v rámci jeho zmeny na verziu 5.0 z hľadiska ich predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Zmena OP KŽP zameraná na úpravu pomeru spolufinancovania prioritnej osi 4 z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“) bola vykonaná v súlade s článkom 30 ods. 1 a čl. 96 odsek 10 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „všeobecné nariadenie“). Navrhovaná zmena sa týkala primárne dvoch prvkov operačného programu, a to prvku spadajúceho do čl. 96 ods. 2 písm. d) bod ii) všeobecného nariadenia – tabuľky, v ktorých sa na celé programové obdobie uvádza výška celkových finančných prostriedkov podpory pridelených z každého z fondov a národného spolufinancovania pre operačný program a pre každú prioritnú os s určením súm týkajúcich sa výkonnostnej rezervy, a prvku spadajúceho do čl. 96 ods. 2 písm. b) bod v) všeobecného nariadenia – určenie vykonávacích krokov a finančných ukazovateľov a ukazovateľov výstupu, a prípadne ukazovateľov výsledkov, ktoré sa použijú ako čiastkové ciele a zámery výkonnostného rámca v súlade s článkom 21 ods.1 a prílohou II, ku ktorým prijíma Európska Komisia (ďalej len „EK“) prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie o schválení. Zmena OP KŽP vychádzala z analýzy Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (ďalej len „SIEA“) vypracovanej za účelom zhodnotenia aktuálneho stavu implementácie prioritnej osi 4 – Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch (ďalej len „PO 4“) a posúdenia možného vplyvu úpravy finančného plánu, konkrétne zvýšenia miery spolufinancovania PO 4 z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“) vo vzťahu ku kategórii regiónu – menej rozvinutý región, na finančnú implementáciu PO 4 a plnenie cieľov PO 4, a teda aj OP KŽP ako celku. Z uvedenej analýzy vyplynulo, že pôvodná miera spolufinancovania z EFRR pre PO 4 vo vzťahu ku kategórii regiónu – menej rozvinuté regióny, ktorá predstavuje 58,14 %, bola stanovená ešte v čase prípravy OP KŽP (v roku 2014), a to na základe prepočtu priemeru modelových intenzít pomoci na jednotlivé oprávnené aktivity špecifických cieľov a ich alokácií. V súčasnosti však takto stanovená miera spolufinancovania PO 4 z EFRR vo vzťahu ku kategórii regiónu – menej rozvinuté regióny nezodpovedá už vypracovaným a uplatňovaným implementačným modelom (vrátane schém štátnej pomoci) pre viaceré oprávnené aktivity v rámci PO 4.

Obsahom zmeny OP KŽP je zvýšenie miery spolufinancovania z EFRR z pôvodnej hodnoty 58,14 % na hodnotu 78,93 % s cieľom zlepšiť reálne možnosti využitia disponibilných zdrojov EFRR alokovaných na kategóriu regiónu – menej rozvinuté regióny v rámci PO 4. Konkrétne teda táto zmena napomáha čerpaniu rozpočtových záväzkov z EFRR – menej rozvinuté regióny v rámci PO 4, ako aj OP KŽP celkovo.

Konzekventne sa táto zmena premietla do úpravy finančného plánu OP KŽP (konkrétne úprav v rámci Tabuľky 69 Finančný plán OP a Tabuľky 70 Členenie finančného plánu OP podľa prioritných osí, fondu, kategórie regiónov a tematického cieľa) a úpravy výkonnostného rámca PO 4 (konkrétne úpravy hodnoty čiastkového cieľa pre rok 2018 a celkového cieľa pre rok 2023 pre finančný ukazovateľ (F0002) vo vzťahu ku kategórii regiónu - menej rozvinuté regióny).

Súčasťou zmeny OP KŽP boli tiež formálne úpravy, týkajúce sa opráv chýb v písaní, aktualizácie údajov vyplývajúcej z novelizácie zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, doplnenia východiskovej a cieľovej hodnoty ukazovateľa Miera informovanosti o možnostiach podpory z OP (R0025) v rámci PO 5 – Technická pomoc, ako už bola EK informovaná v rámci plnenia všeobecnej ex-ante kondicionality 7. Štatistické systémy a ukazovatele výsledkov, úpravy

textácie horizontálnych princípov Nediskriminácia a Rovnosť mužov a žien, ako aj vypustenia zo zoznamu veľkých projektov dvoch veľkých projektov, ktoré neboli predmetom fázy a ich realizácia bola ukončená v predchádzajúcom programovom období 2007 – 2013.

Z hľadiska variantnosti bola zmena OP KŽP vypracovaná v jednom variantnom riešení, a to najmä vzhľadom na závery podkladovej analýzy, ktorá vychádzala z aktuálneho stavu implementácie, pričom reflektovala na reálny stav trhových podmienok s cieľom zabezpečiť efektívnu implementáciu PO 4. Z uvedenej analýzy vyplynulo, že pôvodne stanovená miera spolufinancovania pre PO 4 vo vzťahu ku kategórii regiónu – menej rozvinuté regióny na úrovni 58,14 % nezodpovedá skutočnosti. Uvedená miera spolufinancovania bola v čase prípravy OP KŽP (v roku 2014) stanovená na základe prepočtu priemeru modelových intenzít pomoci na jednotlivé oprávnené aktivity špecifických cieľov a ich alokácií. Uplatnenie miery spolufinancovania z EFRR pre PO 4 vo vzťahu ku kategórii regiónu – menej rozvinuté regióny v zmysle navrhovanej zmeny OP KŽP, t. j. na úrovni 78,93 %, v porovnaní s modelovými intenzitami pomoci na niektoré oprávnené aktivity špecifických cieľov odráža aktuálne nastavenie podmienok implementácie PO 4. V prípade zachovania pôvodne (v priebehu prípravy OP KŽP) uvažovaných modelových hodnôt by bola implementácia dotknutých špecifických cieľov výrazne ohrozená z dôvodu zvýšeného rizika nedostatku záujmu zo strany potenciálnych žiadateľov, čo by vážne ohrozilo naplnenie relevantných merateľných ukazovateľov PO 4.

V porovnaní s nulovým variantom (t. j. so situáciou, kedy by navrhovaná zmena OP KŽP nebola vykonaná, a teda úroveň spolufinancovania PO 4 z EFRR pre kategóriu regiónu – menej rozvinutý región by zostala na jej súčasnej nízkej úrovni 58,14 %) predstavuje navrhovaná úprava pomeru spolufinancovania PO 4 z EFRR a jeho zvýšenie na 78,93 % riešenie napomáhajúce nielen finančnej implementácii PO 4 v podobe čerpania rozpočtových záväzkov z EFRR pre menej rozvinuté regióny, ale aj jej vecnej (fyzickej) implementácii a dosahovaniu jej cieľov.

V súlade s princípom partnerstva bol návrh zmeny OP KŽP predložený Monitorovaciemu výboru pre OP KŽP, ktorý schválil predmetný návrh zmeny OP KŽP v rámci písomného rozhodovacieho procesu (per rollam) č. 10 svojím uznesením č. 13 zo dňa 31.10.2017.

Následne bolo oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom spolu s návrhom upraveného znenia OP KŽP – verzia 5.0 v režime sledovania zmien podľa § 6 ods. 1 zákona zverejnené dňa 3. 11. 2017 na webovom sídle MŽP SR www.minzp.sk, operačného programu www.op-kzp.sk, ako aj prostredníctvom informačného portálu MŽP SR www.enviroportal.sk, pričom zároveň bola zverejnená aj informácia o možnosti predkladať k uvedeným dokumentom stanoviská v termíne do 20. 11. 2017. O zverejnení uvedeného oznámenia, ako aj o spôsobe a termíne na zaslanie stanoviska k nemu, bola informovaná taktiež široká verejnosť, a to prostredníctvom informácie publikovanej v hromadnom informačnom prostriedku celoštátneho charakteru – denníku SME, dňa 3. 11. 2017.

V priebehu zisťovacieho konania neboli k strategickému dokumentu „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia – úprava pomeru spolufinancovania prioritnej osi 4 z Európskeho fondu regionálneho rozvoja“ doručené stanoviská a ani pripomienky. Verejnosť sa v priebehu zisťovacieho konania osobitne nevyjadřila.

MŽP SR v rámci zisťovacieho konania posúdilo oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia – úprava pomeru spolufinancovania prioritnej osi 4 z Európskeho fondu regionálneho rozvoja“ z hľadiska povahy a rozsahu zmien a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, pričom podľa § 7 ods. 4 zákona prihliadalo na kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 3 k zákonu, a teda zároveň na kritériá pre zisťovacie konanie podľa Prílohy II Smernice 2001/42/ES (ďalej len „SEA smernica“).

Použitie kritérií pre zisťovacie konanie (podľa Prílohy II SEA smernice a v nadväznosti na prílohu č. 3 k zákonu):

1. Charakteristiky plánov a programov so zvláštnym zreteľom na

- *mieru, v akej plán alebo program stanovuje rámec pre projekty a iné činnosti, so zreteľom na miesto, povahu, veľkosť a operačné podmienky alebo alokáciou zdrojov* – vo vzťahu k operačnému programu ako celku kritérium nie je relevantné, keďže vykonanou zmenou (úpravou pomeru spolufinancovania PO 4 z EFRR) sa nezmení celkový rámec strategického dokumentu tak, ako bol pôvodne posúdený a jeho charakteristiky zostávajú zachované.

Predmetnou zmenou OP KŽP nedochádza k zmene obsahového zamerania, ani špecifických cieľov OP KŽP. Čo sa týka ukazovateľov PO 4, navrhovaná zmena sa týka výlučne zmeny hodnôt finančného ukazovateľa PO 4 (hodnoty čiastkového cieľa pre rok 2018 a celkového cieľa pre rok 2023 finančného ukazovateľa (F0002) Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom vo vzťahu ku kategórii regiónu - menej rozvinuté regióny v rámci výkonnostného rámca PO 4) a nemá dopad na plnenie stanovených cieľových hodnôt ukazovateľov výstupu PO 4. Ciele PO 4, prispievajúce k podpore nízkouhlíkového hospodárstva prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov energie a zvyšovania energetickej efektívnosti, touto úpravou nie sú dotknuté a zostávajú rovnako bez zmeny. Čiže, ak uvedené kritérium uplatníme na úrovni dotknutej prioritnej osi, t. j. PO 4, potom vplyv navrhovanej zmeny OP KŽP možno vo vzťahu k PO 4, hodnotiť podľa uvedeného kritéria ako neutrálny;

- *mieru v akej plán alebo program ovplyvňuje iné plány a programy vrátane hierarchizovaných* – kritérium nie je relevantné. Vykonanou zmenou sa nezmení celkový vplyv strategického dokumentu na iné plány alebo programy v porovnaní s tým, ako bol pôvodne posúdený a jeho charakteristiky (v zmysle bodu 1 prílohy II SEA smernice) zostali zachované, pričom sa nepredpokladá, že navrhnuté zmeny budú mať negatívny vplyv na iné plány či programy;
- *význam plánu alebo programu pre integráciu environmentálnych úvah, najmä s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja* – očakáva sa neutrálny vplyv, a to z dôvodu, že význam OP KŽP pre integráciu environmentálnych úvah, najmä s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja, navrhovanou zmenou zostáva zachovaný. To znamená, že v rámci zmeny OP KŽP sú rovnako, ako v jeho pôvodnej verzii, integrované environmentálne úvahy a ciele. Zostáva zachovaný aj globálny cieľ OP KŽP, ktorým je podpora udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, zabezpečujúceho ochranu životného prostredia, aktívna adaptácia na zmenu klímy a podpora energetickej efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva;
- *environmentálne problémy relevantné pre plán alebo program* – vo vzťahu k operačnému programu ako celku kritérium nie je relevantné. Vykonanou zmenou sa nezmení celkový charakter strategického dokumentu tak, ako bol pôvodne posúdený a jeho charakteristiky zostávajú zachované. Nepredpokladá sa, že by navrhnuté zmeny mohli spôsobovať environmentálne problémy. Naopak, vykonaná zmena má za cieľ predchádzať potenciálnym problémom s vykonávaním OP KŽP, ktoré vyplynuli z analýzy k identifikácii reálnej miery spolufinancovania pre PO 4, vrátane na zníženia rizika decommitmentu zdrojov EÚ;
- *význam plánu alebo programu pre vykonávanie právnych predpisov spoločenstva o životnom prostredí (napr. plány a programy spojené s odpadovým hospodárstvom alebo ochranou vôd)* – očakáva sa neutrálny vplyv. Vykonaná zmena zlepšuje možnosti vyčerpania rozpočtového záväzku z EFRR v rámci OP KŽP v súlade s pravidlom n+3 z dôvodu zvýšenia miery spolufinancovania z EFRR vo vzťahu ku kategórii regiónu -

menej rozvinuté regióny. Keďže uvedená zmena prispieva k zníženiu rizika automatického zrušenia záväzkov z EFRR na jednotlivé rozpočtové roky, nepriamym vplyvom navrhovanej zmeny OP KŽP je pozitívne posilnenie možnosti využitia disponibilných prostriedkov na implementáciu PO 4 zameranej na podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva. Realizáciou aktivít, ktoré sú predmetom podpory PO 4, sa predpokladá zvýšenie množstva energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov a prechod na environmentálne vhodnejšie palivá, zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov a zvýšenie úspor energie, eliminácia palív zaťažujúcich životné prostredie a v konečnom dôsledku zníženie emisií skleníkových plynov (najmä CO₂), čo je primárnym cieľom PO 4 v rámci plnenia požiadaviek vyplývajúcich z legislatívy EÚ v oblasti energetiky a životného prostredia, ako aj jednou z priorít Stratégia Európa 2020.

2. Charakteristiky účinkov a pravdepodobne zasiahnutých oblastí so zvláštnym zreteľom na

- *pravdepodobnosť, trvanie, frekvencia a zvratnosť účinkov* – v súvislosti s navrhovanou zmenou strategického dokumentu sa predpokladá, že jej vplyv bude neutrálny. Vykonanou zmenou sa celkový charakter vplyvu strategického dokumentu tak, ako bol pôvodne posúdený, zásadne nezmení. Nie je predpoklad, že navrhnuté zmeny by mali negatívny vplyv na životné prostredie. Vykonanou zmenou OP KŽP sa posilní možnosť využitia disponibilných prostriedkov na implementáciu PO 4 zameranej na podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva. Tým sa predpokladá zvýšenie množstva energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov a prechod na environmentálne vhodnejšie palivá, zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov a zvýšenie úspor energie, eliminácia palív zaťažujúcich životné prostredie a v konečnom dôsledku zníženie emisií skleníkových plynov (najmä CO₂), čo je primárnym cieľom PO 4;
- *kumulatívny charakter účinkov* – očakáva sa neutrálny vplyv, keďže kumulatívny charakter účinkov aktivít podporovaných v rámci OP KŽP sa zásadne nemení;
- *cezhraničný charakter účinkov* – kritérium nie je relevantné. Vykonanou zmenou sa nezmení celkový charakter strategického dokumentu a jeho účinkov tak, ako bol pôvodne posúdený, pričom sa nepredpokladá, že by navrhnuté zmeny mohli mať vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice;
- *riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie (napr. s ohľadom na nehody)* – v súvislosti s navrhovanou zmenou strategického dokumentu sa predpokladá, že jej vplyv na zdravotný stav obyvateľstva bude neutrálny. Avšak, ako už bolo vyššie uvedené, zvýšením využitia disponibilných prostriedkov na dosahovanie cieľov v rámci PO 4 bude podporené široké spektrum aktivít smerujúcich k nízkouhlíkovému hospodárstvu s pozitívnym vplyvom na životné prostredie, a teda aj zdravotný stav obyvateľstva;
- *miera a rozsah účinkov v priestore (geografická oblasť a veľkosť pravdepodobne dotknutej populácie)* – kritérium nie je relevantné. Vykonanou zmenou sa nezmení celková miera a rozsah účinkov strategického dokumentu tak, ako bol pôvodne posúdený. Geografická oblasť a veľkosť pravdepodobne dotknutej populácie sa nezmení, keďže navrhovanou zmenou sa nemení územný rozsah účinkov a oprávneným územím ostáva celé územie SR, takže revidovaný dokument naďalej zostáva dokumentom s celoštátnym dosahom;
- *hodnota a zraniteľnosť pravdepodobne zasiahnutého územia z hľadiska:*
 - *zvláštnych prírodných charakteristík alebo kultúrneho dedičstva* - vykonanou zmenou sa nezmení vplyv strategického dokumentu na dotknuté územie z hľadiska jeho prírodných charakteristík alebo kultúrneho dedičstva tak, ako bol pôvodne posúdený;

- *prekročených noriem kvality životného prostredia alebo hraničných hodnôt* – vykonaná zmena nevedie k prekročeniu noriem kvality životného prostredia alebo hraničných hodnôt, takže jej vplyv možno z tohto hľadiska považovať za neutrálny;
- *intenzívneho využívania územia* – kritérium nie je relevantné. Vykonanou zmenou sa nezmení celkový vplyv strategického dokumentu na intenzitu využívania územia tak, ako bol pôvodne posúdený;
- *účinkov na oblasti alebo krajiny, ktorým bol priznaný status štátnej alebo medzinárodnej ochrany, alebo ochrany v rámci spoločenstva* – vykonanou zmenou OP KŽP nedochádza k vplyvu na chránené územia.

Ministerstvo životného prostredia SR v rámci zisťovacieho konania posúdilo navrhovanú zmenu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom, a to zmenu OP KŽP zameranú na úpravu pomeru spolufinancovania prioritnej osi 4 z EFRR, na základe kritérií pre zisťovacie konanie podľa Prílohy II SEA smernice, ktoré boli do právneho poriadku Slovenskej republiky prevzaté prostredníctvom prílohy č. 3 k zákonu. Návrh zmeny OP KŽP zameraný na úpravu pomeru spolufinancovania prioritnej osi 4 z EFRR bol posúdený z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej zmeny strategického dokumentu a jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie a keďže neboli identifikované jej pravdepodobne významné environmentálne účinky, MŽP SR rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

POUČENIE

Zisťovacie konanie sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok), a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom podľa zákona č. 99/1963 Z. z. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Mgr. Alexandra Magulák
generálna riaditeľka sekcie
environmentálnych programov a projektov

RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru
posudzovania vplyvov na životné prostredie

